

Hyýallar we hakykatlar

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 24 января, 2025

Hyýallar we hakykatlar HYÝALLAR WE HAKYKATLAR

Konstitusiýa modelini işläp düzdüler:

Paýtagt – Stambul...

Döwlet dili – arapça...

Baýdakdaky gyzyl-ýaşyl reňkli, ak aý we milli döwletlerimiziň sanyça ýyllydyz...

Pul birligi – dinar...

Düýp maksady – yslam şerigatyny we akydasyny agalyk etdirip biljek Yslam bileleşigi federasiýasyny gurmak!

Birinji toplanşyk 2017-nji ýylyň 23-24-nji noýabrynda Stambulda geçdi.

Ikinji toplanşyk 2018-nji ýylyň 1-2-nji noýabrynda Stambulda geçdi.

Üçünji toplanşyk 2019-njy ýylyň 19-20-nji dekabrynda Stambulda geçdi.

Soňra ara pandemiýa düşdi...

Birinji toplanşygyň temasy «Geçmişden gelejege dolandyryş formalary» boldy.

Ikinji toplanşygyň temasy «Yslam ykdysadyýeti we ykdysady ulgamlar».

Üçünji toplanşygyň temasy «Yslam bileleşigi üçin umumygorag ulgamynyň usullarynyň we esaslarynyň kesgitlenişi» boldy.

Toplanşyga guramaçylyk eden Türkiýe merkezli «SADAT» harby geňeşdarlyk şereketiniň düşünje jemgyýeti: Adalatyň goragçylary strategik barlaglar merkezi (AGSBM) – ASSAM...

Şereketiň gurujysy otstawkadaky general Adnan Taňrywerdi...

SADAT we Adnan Tañrywerdi hakyndaky jikme-jik maglumatlary Janer Taşpynaryň we Ersin Eroglynyň bilelikde ýazan «Kölege goşun. SADAT-yň syr perdesi syrylýar» (“Gölge Ordu/ SADAT’ın Sır Perdesi Aralanýor”) kitabyndan öwrenip bilersiňiz...

Bu kitapdan peýdalanyp, gürrüňi üçünji paragrafymda başga ýere çekmekçi.

• HEMIŞEKI MINISTR

SADAT ýygnaňşyklarynyň esasy adamynyň Adnan Tañrywerdi bolmagynyň geň galar ýaly tarapy ýok, ýygnaňşygy onuň başlyklyk edýän şereketi geçirýär.

Emma. Ýygnaňşyklaryň ýene bir hemişekisi kimdir öýdýärsiňiz: Nureddin Nebati. Ýagny, Hazyna we maliýe ministri... Özem ol üçünji toplanşygyň açylyşynda söz sözledi.

Ministr Nebatä dolanyp geljek. Emma ilki «Yslam ykdysadyýeti we ykdysady ulgamlar» mowzukly ýygnaňşykdan söz açsam gowy bolar. Bu toplanşykda şular ýaly kararlar kabul edildi:

- Yslam ýurtlarynyň arasynda gümrük bileleşigini gurmaly...
- Yslam ýurtlarynyň arasynda umumy bazar gurulmaly...
- Yslam ýurtlarynyň arasynda pul birligini kabul etmeli...
- Yslam ýurtlarynyň arasynda söwda palatalary, söwda sudlary, fondlar gurulmaly, yslamy elektron dinar pul birligije geçmeli...
- Zekat toplamak işi döwletleriň gözegçiliginde guramaçylykly amala aşyrylmaly we umumy fond ýagdaýyndan jemlenip baha berilmeli...
- Yslam ýurtlarynyň arasynda magdan, energetika, ekerançylyk, transport, telekommunikasiýa, azyk pudaklarynda el birligi ulgamlarynyň gurulmagy we yslam bankirligi şygaryny öňe tutýan maliýe guramalary goldanmaly...
- Yslamy düzgünlere laýyklykda hereket edýän umumy maliýe guramasy we SWIFT ulgamy gurulmaly...
- Senagatlaşan ýurtlara garşy umumy strategiýa ýöredip, agza ýurtlaryň arasynda daşarky söwdany artdyrmaga gönükdirilen çäreler kabul edilmeli...
- Yslam ýurtlarynyň arasynda “Barter söwdasy, Goşulyş bankirligi, Elbirligi sistemasynyň we fondlaryň ” gerimini giňeltmeli hem-de ösdürmeli...

Indi näme diýjek bolýanyma geleyin:

• **HYÝALLAR – DINAR, HAKYKATLAR – DOLLAR**

Özüňizem bilýänsiňiz, geçen hepde Gazna we maliýe ministri Nureddin Nebati Londonda dürli banklaryň we maýa goýumçylaryň ýokary düzümlü dolandyryjylary bilen iki gün dowam eden ýygnaşyklary geçirdi.

18 sany barlyk dolandyryş şereketi, 19 sany halkara galkynyş we maýa goýum banky bilen 10-dan gowrak hususy sermaýa, başlangyç we giriş sermaýasy fondue bilen tehnologiýa şereketiniň wekilleriniň gatnaşmagynda geçirilen ýygnaşyklarda ministr Nebati myhmanlaryna «Türkiýä bil baglaň» diýdi.

Ministr Nebati Riýada, Kaire, Yslamabada gitmedi... Jakarta, Beýruta, Tährana, Ammana, Dakka gitmedi. Hiç bir yslam ýurdunyň paýtagtyna gitmedi.

Ýüwre-ýüwre «maliýäniň käbesi» Londona gitdi.

Hany, näme boldy Yslam bileleşigi federasiýasyna? Ýazgymyň adyny şonuň üçin «Hyýallar we hakykatlar» diýip goýdum. Maliýe krizisi ýaly durmuşyň hakykatlary bilen ýüzbe-ýüz boldular welin, dessine demlerini Londonda dürsäp, gyk-bak edýärler:

– Zaluwat, bankirler bize bil baglaweriň...

– Zaluwat, maliýeçiler bize ýardam edeweriň...

– Zaluwat, fondçylar bize pul bereweriň...

Hyýallar dinar, hakykatlar dollar.

Hakykatlary görmezlige salyp bilmersiňiz. Hakykatlar size däl, siz olara uýmaga borçly.

Gynansak-da, ýurdumyzda hyýal dünýäsinde gaýmalamagy halaýanlar bar. Nämemiş, şerigatyň höküm sürýän Yslam bileleşigi federasiýasyny gurjaklarmyş!

Sorasaňyzlaň, ýygnaşyklaryň hemişekisi Nureddin Nebati ilkinji demini nämüçin Londonda aldy?

Onuň goldawçylary bolan musulmanlar walýuta býurasyna haýdap gidip dinar däl-de, nämüçin dollar aldy?

Hakykatlar bilen ýüzleşip bilmeýändikleri üçin, gynansak-da, dowamly çökgünlikleri başdan geçirýär bu jennet ýurdum...

Soner ÝALÇYN.

«SÖZCÜ» gazeti, 15.02.2022 ý. Publisistika